

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet

Bilingualism

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2020-02-27 och senast reviderad 2021-11-03.

Studieplanen gäller fr.o.m. 2021-11-03.

2. Ämnesbeskrivning

Tvåspråkighet är ett tvärvetenskapligt forskningsämne som knyter an till ämnen som lingvistik, sociologi, socialantropologi och kognitiv psykologi. Forskning inom två- och flerspråkighet rör bland annat andraspråksinlärning och tvåspråkig utveckling hos barn och vuxna, ålderseffekter vid andraspråksinlärning, tvåspråkighet och minne, kommunikation och språklig mångfald, multietniskt ungdomsspråk, attityder till språk(liga varieteter), två- och flerspråkig utbildning, andra- och främmandespråksundervisning, språkförlust (attrition) hos flerspråkiga, språkideologi, språkpolitik, och transnationell flerspråkighet.

3. Utbildningens mål

Utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet kan avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. En doktorand i tvåspråkighet kan avlägga licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå. Licentiatexamen är inte obligatorisk för doktorsexamen.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och

Områdesnämnden för humanvetenskap

situationer,

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

I ämnet tvåspråkighet krävs en avhandling motsvarande 165 högskolepoäng.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

I ämnet tvåspråkighet krävs en uppsats motsvarande 90 högskolepoäng.

4. Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande

1. har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och

2. bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (7 kap. 35 § högskoleförordningen).

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl. Beslut om undantag fattas av Humanistiska fakultetsnämnden efter anhållan från institutionsstyrelsen.

4.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet till utbildningen på forskarnivå i tvåspråkighet har den som med godkänt resultat genomgått kurser på avancerad nivå om minst 30 hp inom tvåspråkighet, svenska som andraspråk, lingvistik, annat språkämne eller icke språkvetenskapligt ämne med språklig infallsvinkel, inklusive ett examensarbete om minst 15 hp.

För särskild behörighet krävs därutöver att den sökande har kunskaper i engelska. Språkfärdigheterna måste omfatta förmåga att läsa, tala och skriva på engelska.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens.

Eventuell motsvarandebedömning av behörigheten görs av Centrum för tvåspråkighetsforsknings handledarkollegium och beslut fattas av institutionsstyrelsen.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Lediga platser i utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet kan annonseras två gånger årligen på Stockholms universitets webb, med sista ansökningsdag 15 april respektive 15 oktober.

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet fattas av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet, efter beredning i Centrum för tvåspråkighetsforsknings handledarkollegium. Institutionsstyrelsen kan inte

vidaredelegera beslut om antagning. Doktorand som tidigare har varit antagen till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål, och som efter avlagd licentiatexamen önskar fortsätta studierna till doktorsexamen måste ansöka om plats vid ordinarie utlysningstillfälle. Antagning görs i förekommande fall enbart för studier under den tid som återstår fram till doktorsexamen.

Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand.

Antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning eller antagning till utbildning på forskarnivå som avslutas med licentiatexamen kan vara möjlig. Beslut i ärendet fattas av Humanistiska fakultetsnämnden efter anhållan från institutionsstyrelsen. Om det efter antagning av doktorand med annan finansiering än doktorandanställning visar sig att institutionsstyrelsens bedömning av studiefinansieringen slår fel har institutionsstyrelsen ansvaret för att ordnad finansiering kan upprätthållas under hela utbildningstiden.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Grunden för urval bland de sökande som uppfyller behörighetskraven till utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Urval görs av institutionsstyrelsen. Vid urvala tillämpas följande fakultetsgemensamma bedömningsgrunder (urvalskriterier):

1. Tidigare utbildning i allmänhet. Bedömning sker med hänsyn till såväl djup som bredd i tidigare utbildning.
2. Tidigare vetenskaplig produktion. På basis av examensarbeten från grund- och avancerad nivå samt i förekommande fall annan skriftlig vetenskaplig produktion bedöms den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid bedömningen beaktas också tidsaspekten; d v s i vilken utsträckning den sökande har visat förmåga att utföra sina tidigare vetenskapliga uppgifter inom givna tidsramar. Dessutom görs, utifrån en jämförelse av de vetenskapliga alstren, en bedömning av den sökandes vetenskapliga utveckling. Den vetenskapliga produktionen bedöms med avseende på kritisk förmåga, analytisk förmåga, självständighet och kreativitet.
3. Forskningsplan. I samband med ansökan ska sökanden kort redogöra för sitt tänkta forskningsområde. Redogörelsen ska innehålla problemformulering/ar och en skiss över

genomförandet av forskningsarbetet. Planen bedöms med avseende på relevans, originalitet, genomförbarhet inom given tidsram (d v s under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid).

4. Tillgänglig handledarkompetens.
5. Samarbetsförmåga. Den sökandes förmåga till samarbete bedöms utifrån t ex referenser, intyg eller intervjuer.

Vid antagning och urval av sökande till utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet skall institutionsstyrelsen beakta vad som föreskrivs i Humanistiska fakultetens Handläggningsordning för doktorandrekrytering.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Studietiden för att uppnå doktorsexamen är fyra års heltidsstudier och omfattningen är 240 högskolepoäng. Utbildningen på forskarnivå i tvåspråkighet består dels av kurser om 75 högskolepoäng, dels av en avhandling om 165 högskolepoäng. 30 högskolepoäng motsvarar en termins heltidsstudier. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng, varav 45 högskolepoäng ska utgöras av kurser och 75 högskolepoäng av ett vetenskapligt arbete.

Utbildningen planläggs så att studierna kräver fyra läsår för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Därvid förutsätts att doktoranden dels helt ägnar sig åt studierna, dels utnyttjar undervisningen och handledningen effektivt. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d.v.s. för doktorsexamen åtta år, för licentiatexamen fyra år. För deltidsdoktorand förlängs studietiden i proportion till den minskade studieintensiteten.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av cotutelle, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnaderna i utbildningen, de som dokumenteras i den individuella studieplanen.

Detaljer i studiernas uppläggning bestäms under punkt 6.3 samt i den individuella studieplanen.

6.1 Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i tvåspråkighet. Den individuella studieplanen innehåller högskolans och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen fastställs av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare.

Doktoranden och dennes handledare ska samråda löpande och en gång om året stämma av och följa upp vad som åstadkommit i relation till den individuella studieplanen. Den individuella studieplanen ska ändras av högskolan i den utsträckning som behövs.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap. 29 och 30 §§ i högskoleförordningen, Regler för utbildning och examination på forskarnivå vid Stockholms universitet, Humanvetenskapliga områdets anvisningar samt Regler för utbildning och examination vid Humanistiska fakulteten.

6.2Handledning och andra resurser

Minst två handledare ska utses för varje doktorand vid utbildningens början och en av dessa ska utses till huvudhandledare. Handledare utses av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet eller – om styrelsen så beslutar – av prefekten eller en för ändamålet inrättad särskild nämnd. Lämnas uppdraget till prefekten ska denne, innan beslut fattas, ha samrått med de lärare som tjänstgör som handledare inom utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet.

En av handledarna ska vara anställd vid den institution som doktoranden är antagen vid. Samtliga handledare ska inneha doktorsexamen och minst en av dem ska inneha lägst docentkompetens. Universitetet ska anordna utbildning av handledare. Minst en av handledarna för en doktorand ska ha genomgått sådan utbildning eller av områdesnämnden bedömts ha motsvarande kompetens.

Huvudhandledaren ska se till att avgränsningen av avhandlingsämnet sker på sådant sätt att studierna kan slutföras inom den uppställda normalstudietiden. Humanistiska fakultetsnämnden har fastställt att minst 80 klocktimmar per år och doktorand ska avsättas för handledning. Av dessa bör 30–40 timmar vara kontakttid. För deltidsdoktorand anpassas handledningstiden till studieintensiteten. Omfattningen av handledningen kan variera beroende på var i utbildningen doktoranden befinner sig. Såväl den

tidsmässiga som den innehållsliga fördelningen mellan handledarna ska anges i den individuella studieplanen. I denna ska också antalet handledningsträffar per termin anges.

Doktoranden ska bedriva sina studier med den aktivitetsgrad som fastställts i den individuella studieplanen och ta kontakt med sina handledare eller studierektor för forskarutbildningen vid eventuella problem.

Doktoranden har dessutom tillgång till datorförsedd kontorsplats, datorsupport och biblioteksresurser erforderliga för utbildningen.

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Anhållan om byte av handledare ska ställas till institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet.

Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av 6 kap. 30 § högskoleförordningen beslutar något annat.

Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, ska rektor besluta att doktoranden inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan tillgänglig utredning. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat.

Ett beslut om indragning av resurser enligt 6 kap. 30 § högskoleförordningen kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

Om resurserna för utbildningen dragits in enligt 6 kap. 30 § högskoleförordningen kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden måste då genom att visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen.

För ytterligare information om detta hänvisas till Regler för utbildning och examination på forskarnivå vid Stockholms universitet samt Anvisningar för individuell studieplan vid det Humanvetenskapliga området.

6.3 Kurser och examination

Kursdelen omfattar för doktorsexamen två och en halv terminers heltidsstudier d.v.s. 75 högskolepoäng och ska vara så utformad att delar av målen för utbildningen enligt punkt 3.1 ovan uppfylls. För licentiatexamen omfattar kursdelen en och en halv termins heltidsstudier d.v.s. 45 högskolepoäng och ska vara så utformad att delar av målen för utbildningen enligt punkt 3.2 ovan uppfylls.

Examinator på kunskapsprov inom utbildning på forskarnivå i tvåspråkighet ska vara en av institutionsstyrelsen särskilt utsedd lärare.

Kurserna erbjuds cykliskt, så att varje kurs återkommer cirka var sjätte termin. I praktiken sker kursläsningen således parallellt med avhandlingsarbetet.

Obligatoriska kurser för doktorsexamen, 45 högskolepoäng:

- Tvåspråkighet i ett ämnes- och idéhistoriskt perspektiv, 7,5 hp
- Statistik och statistisk undersökningsmetodik, 7,5 hp
- Tvåspråkighet i inlärningsperspektiv, 7,5 hp
- Tvåspråkighet i utbildningsperspektiv, 7,5 hp
- Tvåspråkighet i psyko- och neurolingvistiskt perspektiv, 7,5 hp
- Tvåspråkighet i samhällsperspektiv, 7,5 hp

Kurserna och examinationsformerna ska anges i den individuella studieplanen. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Övriga kurser för doktorsexamen, 30 högskolepoäng:

Kurser i andra ämnen och fakultetskurser i angränsande ämnen kan ingå i kursdelen. Ingående moment bör vara relaterade till inriktningen på avhandlingsarbetet. Kurser kan tas på andra institutioner vid SU eller vid andra lärosäten.

Övriga kurser ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas. Kurserna och examinationsformerna ska anges i den individuella studieplanen. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Obligatoriska kurser för licentiatexamen, 37,5 högskolepoäng

Obligatoriska kurser om 37,5 hp väljs från listan med obligatoriska kurser för doktorsexamen ovan. Kurserna ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas. Kurserna och examinationsformerna ska anges i den individuella studieplanen. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Övriga kurser för licentiatexamen, 7,5 högskolepoäng

Kurser i andra ämnen och fakultetskurser i angränsande ämnen kan ingå i kursdelen. Ingående moment bör vara relaterade till inriktningen på avhandlingsarbetet. Kurser kan tas på andra institutioner vid SU eller vid andra lärosäten.

Övriga kurser ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas. Kurserna och examinationsformerna ska anges i den individuella studieplanen. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

Högskolepedagogisk utbildning

Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå ska ha genomgått eller under samma termin påbörjat inledande högskolepedagogisk utbildning eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper. Utbildningen (upp till 7,5 högskolepoäng) läses inom ramen för doktorandens institutionstjänstgöring.

6.3.1 Tillgodoräknande

Prövning huruvida en tidigare utbildning ska kunna tillgodoräknas ankommer på studierektor vid Centrum för tvåspråkighetsforskning för utbildning på forskarnivå i samråd med Centrets föreståndare (delegerat från institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet) efter anhållan av doktorand.

Tidigare utbildning som ingår i behörighetskraven vid antagningen till forskarutbildning i tvåspråkighet kan inte tillgodoräknas.

Den finansierade tiden av utbildningen förkortas i motsvarande omfattning enligt principen en vecka per 1,5 tillgodoräknade högskolepoäng.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Under utbildningen ska doktoranden obligatoriskt delta i det högre seminariet i tvåspråkighet under åtta terminer och där även successivt presentera resultat av sitt pågående forskningsarbete minst två gånger under utbildningens gång.

Doktorand som avser att avlägga licentiatexamen ska delta i högre seminarier under fyra terminer och där även successivt presentera resultat av sitt pågående forskningsarbete minst en gång under utbildningens gång.

Alla avhandlingsmanus kvalitetsgranskas av en docent eller professor som inte haft en handledarroll i avhandlingsarbetet.

Om doktoranden och/eller handledarkollegiet finner det nödvändigt eller fördelaktigt kan doktoranden inför disputationen, vid en tidpunkt som fastställs i samråd mellan doktorand och handledare, dessutom presentera sin avhandlingstext på ett slutseminarium. Detta kan göras i form av en skuggopposition, med en icke-Centrumanställd kollega i rollen som opponent, eller i form av ett Centrum-internt seminarium.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

För doktorsexamen krävs en godkänd doktorsavhandling om 165 högskolepoäng. Ämne för doktorsavhandlingen väljs i samråd med handledarna tidigt under doktorandstudierna. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildningen på forskarnivå.

Avhandlingen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3.1 ovan uppfylls.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning bestående dels av vetenskapliga delarbeten, som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan/andra person/personer, dels av en inledande och avslutande ramtext (s.k. kappa) (sammanläggningsavhandling).

Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att avhandlingen bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Kriterier för en sammanläggningsavhandling

En sammanläggningsavhandling i tvåspråkighet ska bestå av minst tre artiklar, varav (minst) två ska vara publicerade eller antagna för publicering, och ytterligare (minst) en ska vara inskickad för granskning i tidskrift eller antologi som tillämpar refereegranskning. Antalet artiklar bestäms i samråd med handledarna/huvudhandledaren.

Doktoranden ska i normalfallet vara huvud- eller ensamförfattare för minst de två av artiklarna som är publicerade eller antagna för publicering.

I avhandlingens kapp ska det tydligt redovisas vad som är doktorandens eget bidrag i artiklarna och, i förekommande fall, vad som är andra författares bidrag.

Ingående publicerade artiklar får inte ändras i sammanläggningsavhandlingen (med undantag av ev. errata). Samtliga tillägg och problematiseringar samt samlad slutsatsdiskussion ska ingå i kappan.

I de fall avhandlingen består av en tidigare godkänd licentiatuppsats i sin helhet, ska doktorsavhandlingen i tillägg innehålla minst två artiklar (varav en artikel i normalfallet ska vara publicerad eller antagen för publicering i refereegranskad vetenskaplig publikation), samt en kapp som redogör för licentiatuppsatsens plats i helheten.

I övrigt gäller följande krav:

- att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras, att metoden tillämpas korrekt,
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i avhandlingen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,

- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,
- att avhandlingen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,
- att avhandlingen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt
- att resultaten sammanfattas, blir föremål för reflektion, och sätts i relation till den vetenskapliga kunskapsutvecklingen i nationellt och internationellt sammanhang.

Språk

Avhandling inom forskarutbildning i tvåspråkighet ska skrivas på engelska eller svenska.

Doktorsavhandling som skrivits på svenska ska innehålla sammanfattning på engelska och avhandling som skrivits på engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att läsaren får en klar uppfattning om avhandlingens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till avhandlingens olika kapitel/delar.

Doktorandens huvudhandledare ansvarar för att sammanfattningen får föreskrivet innehåll. Bedömning av sammanfattningen ska vid betygsättningen ingå i bedömningen av hela avhandlingen.

Granskningsrutiner inför disputation vid Centrum för tvåspråkighetsforskning

Handledarkollegiet vid Centrum för tvåspråkighetsforskning har ett gemensamt ansvar för att avhandlingar från Centret uppfyller de generella examensmålen samt de specifika kraven för avhandlingar i tvåspråkighet. Kollegiet fungerar därmed som kvalitetssäkrande instans och beslutar, efter granskning, om disputation ska tillrättas. En av kollegieledamöterna (som inte är handledare för den aktuella avhandlingen) utses till huvudansvarig för granskningen av avhandlingen. Vid behov kan även en extern sakkunnig anlitas.

Disputation

Doktorsavhandling i tvåspråkighet ska granskas och försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Granskningen leds av en särskilt utsedd opponent. Disputationen ska ske på svenska, danska, norska eller engelska. Disputationen leds av en företrädare för Centrum för

tvåspråkighetsforskning. Disputationen ska följa Anvisningar för disputationsakten vid Humanistiska fakulteten.

Avhandlingen bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som till det offentliga försvaret av avhandlingen. Betyget beslutas av en betygsnämnd, som utses särskilt för varje avhandling. Minst en person i betygsnämnden ska ha sin verksamhet utanför Stockholms universitet.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

För licentiatexamen krävs en godkänd licentiatuppsats om 75 högskolepoäng. Ämne för uppsatsen väljs i samråd med handledarna tidigt under utbildningen. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Uppsatsen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3.2 ovan uppfylls.

Uppsatsen ska utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande vetenskapligt verk (monografiuppsats) eller som en sammanläggning bestående dels av vetenskapliga artiklar som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan/andra person/personer, dels av en inledande och avslutande ramtext (s.k. kappa) (sammanläggningsuppsats).

Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att uppsatsen bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Kriterier för sammanläggningsuppsats

En sammanläggningsuppsats i tvåspråkighet ska bestå av två artiklar, varav en ska vara publicerad eller antagen för publicering, och ytterligare en ska vara inskickad för granskning i tidskrift eller antologi som tillämpar refereegranskning.

Doktoranden ska i normalfallet vara huvud- eller ensamförfattare för båda artiklarna.

I uppsatsens kapp ska det tydligt redovisas vad som är doktorandens eget bidrag i artiklarna och, i förekommande fall, vad som är andra författares bidrag.

Ingående publicerade artiklar får inte ändras i sammanläggningsuppsatsen (med undantag av ev. errata). Samtliga tillägg och problematiseringar samt samlad slutsatsdiskussion ska ingå i kappan.

I övrigt gäller följande krav:

- att uppsatsen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras, att metoden tillämpas korrekt,
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i uppsatsen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,
- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,
- att uppsatsen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,
- att uppsatsen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt
- att resultaten sammanfattas, blir föremål för reflektion, och sätts i relation till den vetenskapliga kunskapsutvecklingen i nationellt och internationellt sammanhang.

För doktorander som inte klart deklarerat en avsikt att begränsa sina studier inom utbildning på forskarnivå till licentiatetappen ska ämnet väljas så att uppsatsen kan utvidgas till en doktorsavhandling.

Språk

Licentiatuppsats inom forskarutbildning i tvåspråkighet ska skrivas på engelska eller svenska.

Uppsats som skrivits på svenska ska innehålla sammanfattning på engelska och uppsats som skrivits på engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att läsaren får en klar uppfattning om uppsatsens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till uppsatsens olika delar. Doktorandens huvudhandledare ansvarar för att sammanfattningen får föreskrivet innehåll. Bedömning av sammanfattningen ska vid betygsättningen ingå i bedömningen av uppsatsen.

Granskningsrutiner inför licentiatseminarium vid Centrum för tvåspråkighetsforskning

Handledarkollegiet vid Centrum för tvåspråkighetsforskning har ett gemensamt ansvar för att licentiatuppsatser från Centret uppfyller de generella examensmålen samt de specifika kraven för uppsatser i tvåspråkighet. Kollegiet fungerar därmed som kvalitetssäkrande instans och beslutar, efter granskning, om licentiatseminarium ska tillrådas. En av kollegieledamöterna (som inte är handledare för den aktuella uppsatsen) utses till huvudansvarig för granskningen. Vid behov kan även en extern sakkunnig anlitas.

Licentiatseminarium

Licentiatuppsats ska granskas och försvaras muntligt vid ett offentligt licentiatseminarium. Seminariet ska tillkännages i god tid och uppsatsen ska finnas tillgänglig vid institutionen i god tid före seminariet. Till seminariet utses en opponenter och en examinator eller en bedömaregrupp. Handledare får inte delta i betygssättningen av uppsatsen. Licentiatseminariet ska ske på svenska, danska, norska eller engelska. Licentiatseminariet ska följa de riktlinjer som gäller vid Humanistiska fakulteten.

Licentiatexamen kan erhållas som en etappavgång inom utbildningen på forskarnivå mot doktorsexamen. En färdig licentiatexamen kan påbyggas för att uppnå kraven för doktorsexamen.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till institutionsstyrelsen. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.